

najmä mal. V. vníma matkin hnev na svojho otca, a preto maloletý ani stretnutia s otcom nevyhľadáva. Za daných okolností mal súd prvého stupňa za dostatočne osvedčenú naliehavosť situácie a z toho vyplývajúcu potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania, a preto s rešpektovaním predovšetkým najlepšieho záujmu mal. detí, teda, aby mal. deti mali možnosť stretávať sa s oboma rodičmi, predbežným opatrením upravil styk otca s mal. deťmi do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Záverom poznamenal, že bude záležať aj na otcovi, akým spôsobom využije čas, ktorý bude tráviť s mal. deťmi, najmä s mal. V., ktorý v súčasnosti vníma oveľa citlivejšie nedostatok otcovej pozornosti a neprejavuje príliš veľký záujem na tom, aby sa s otcom stretával, pritom vnútorne po kontakte s otcom túži. Na tejto skutočnosti má iste svoj podiel aj matka maloletých. V prvom rade však mal. V. potrebuje cítiť skutočný záujem otca o kontakt s maloletým v podobe pravidelných a zaujímavých strávených chvíľ otca so synom, kedy bude naplno cítiť jeho lásku a pozornosť, čo sa doposiaľ realizovalo len veľmi zriedka. Pokiaľ pôjde len o formálnu snahu otca o kontakt s maloletými, sám otec prispeje k tomu, že dôjde k oslabeniu, ba možno aj k pretrhnutiu citových väzieb medzi nimi. Za danej situácie preto súd prvého stupňa dočasne upravil pomery účastníkov pred rozhodnutím vo veci samej tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti rozhodnutia, pričom v prípade úpravy styku otca so starším synom V. súd prvého stupňa súhlasil so stykom otca s maloletým bez prítomnosti matky, avšak v prípade mladšieho H., vzhľadom na jeho vek nepokladal za vhodné povoliť stretávanie otca s maloletým bez prítomnosti matky.

Proti uzneseniu vo výrokoch, týkajúcich sa úpravy styku otca s mal. V., podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka, ktoré odvolanie doplnila do zápisnice súdu prvého stupňa. Navrhla rozhodnúť tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s mal. V. každý páry kalendárny týždeň v sobotu v čase od 10:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu v čase od 10:00 hod. do 14:00 hod. Dôvodila, že čas vrátenia maloletého v nedeľu o 14:00 hod. súvisí s tým, že mal. V. je už školopovinný a s týmto je potrebné sa učiť. Otec sa s ním neučí, preto je v záujme maloletého, aby sa s ním do školy pripravovala matka, s čím súhlasí aj psychologička dr. S., ktorú navštevovali. Dôvodila, že nie je problém mal. V. odovzdávať večer matke a ráno po neho chodiť, nakoľko rodičia bývajú kúsok od seba. Poukazovala na to, že v súčasnosti styk funguje tak, že mal. V. si otec v sobotu ráno o 10:00 hod. vyzdvihne a večer o šiestej ho privedie, potom si ho berie v nedeľu o 10:00 hod. do druhej popoludní. Uviedla, že mal. V. nechce u otca prespať.

Otec v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol potvrdenie napadnutého uznesenia. Odvolanie matky nepovažoval za náležité odôvodnené.

Opatrovník mal. detí v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu matky doporučil prehodnotiť skutočnosti, ktoré matka v odvolaní uviedla a na základe toho rozhodnúť.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné v napadnutej časti vo výrokoch, týkajúcich sa úpravy styku s mal. Tadeášom zmeniť podľa § 220 O.s.p.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom boli len výroky týkajúce sa úpravy styku s mal. V.. Uznesenie okresného súdu nebolo napadnuté matkou vo výroku o úprave styku s mal. H., v tejto časti nadobudlo právoplatnosť, a preto krajský súd uznesenie okresného súdu v tejto časti nepreskúmal (§ 206 O.s.p.).

Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že na Okresnom súde Partizánske sa vedie konanie o úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom H. a V., a to na základe návrhu otca, ktorým sa domáhal zverenia mal. H. do starostlivosti matky s tým, že každý z rodičov bude mal. H. zastupovať a spravovať jeho majetok. Zároveň navrhol určiť výživné na mal. H. sumou 30 Eur mesačne. Navrhol upraviť styk otca s mal. H. každý páry kalendárny týždeň v sobotu v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod. a upraviť jeho styk s mal. V. každý páry kalendárny týždeň v čase od soboty od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod., počas vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok v čase od 25.12. od 18:00 hod. do 28.12. do 18:00 hod. a každý nepáry kalendárny rok od 23.12. od 18:00 hod. do 25.12. do 18:00 hod., počas Veľkonočných sviatkov každý páry kalendárny rok od soboty od 18:00 hod. do pondelka do 18:00 hod., a to vždy bez prítomnosti matky. Zároveň navrhol nariadiť predbežné opatrenie, ktorým bude upravený jeho styk s mal. V. každý páry kalendárny týždeň v čase od soboty od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. bez prítomnosti matky a styk s mal. H. každý páry kalendárny týždeň v sobotu v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať, alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie, alebo zabezpečí dôkaz.

V preskúmvanej veci súd prvého stupňa pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia správne postupoval podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p., nakoľko návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol podaný súčasne s návrhom otca na začatie konania vo veci samej - o úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom V. a H..

Právo styku rodiča je špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností, vznikajúce v dôsledku reálne existujúcej osobnej starostlivosti druhého rodiča. Úplné alebo čiastočné obmedzenie styku rodiča s dieťaťom znamená nielen zásah do jeho práv, ale i zásah do práv dieťaťa, majúcemu právo vytvárať a budovať si vzťah s oboma rodičmi.

Styk rodiča s mal. dieťaťom sa uskutočňuje predovšetkým v záujme dieťaťa a jeho účelom je najvhodnejším spôsobom a v čo najväčšej miere znižovať nepriaznivé dôsledky narušených vzťahov medzi rodičmi. V každom prípade však treba posúdiť aj schopnosť rodiča na výchovu dieťaťa a tomuto prispôbiť úpravu styku a iba mimoriadne, ak je to potrebné v záujme zdravia dieťaťa, súd styk dieťaťa s rodičom obmedzí, alebo ho zakáže. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že otec dieťaťa, ktorému neboli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti, má v zmysle Zákona o rodine rodičovské povinnosti, ale aj práva. Jedným z rodičovských oprávnení, prostredníctvom ktorých má právo sa podieľať na výchove mal. detí, ktoré nie sú zverené do jeho osobnej starostlivosti, je právo styku s maloletým dieťaťom, a to bez ohľadu na prípadný odmietavý postoj rodiča, ktorý vychováva mal. dieťa. Znamená to, že rozhodnutie o zverení mal. dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému mal. dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na mal. dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitostí na sústavné výchovné pôsobenie mal na výchovu dieťaťa vplyv. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove mal. dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s mal. dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorému nebolo dieťa zverené do výchovy, je najmä to, aby pri styku s mal. dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom a v intenciách § 30 Zákona o rodine, ako aj článku 29 Dohovoru o právach dieťaťa a nie, aby maril výsledky výchovy dieťaťa rodičom, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Úlohou rodiča, ktorý má mal. dieťa v osobnej starostlivosti, je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s mal. dieťaťom, a to vedením dieťaťa k správne mu vzťahu k tomuto rodičovi.

Spofahlivá úvaha o tom, či je styk rodiča, ktorý nemá dieťa vo svojej výchove s mal. deťmi na prospech detí a ďalej, aká úprava tohto styku zodpovedá v konkrétnom prípade najlepšiemu záujmu dieťaťa a pomerom oboch rodičov, je podmienená náležitým zistením skutkového stavu veci. Iba v takomto prípade možno totiž zhodnotiť niektoré okolnosti, týkajúce sa mal. detí a niektoré skutočnosti, týkajúce sa rodičov. Ide predovšetkým o zhodnotenie veku a zdravotného stavu mal. detí, ich citového vzťahu k rodičom, ktorý ich nemajú vo svojej výchove, denného režimu mal. detí, osobných a rodinných pomerov rodičov, vzájomný vzťah rodičov a ich časové a hospodárske možnosti a podobne.

Z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Partizánske rozsudkom zo dňa 05.05.2008, č.k. 2P/1074/2008-21 schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej mal. V. bol zverovaný do osobnej starostlivosti matky s tým, že táto bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 750,- Sk, t. j. 24,90 Eur mesačne od 01.04.2008. Styk otca s mal. V. upravený nebol. Medzi rodičmi ohľadne styku otca s maloletým dochádzalo k nezhodám, ktorá skutočnosť viedla otca k podaniu návrhu na úpravu styku, ako aj k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Od ukončenia partnerského vzťahu rodičov mal. dieťaťa, ktorý skončil v apríli 2014, otec sa s maloletým stýkal len vtedy, keď za mal. V. prišiel do školy. Dôvodil, že matka mu neumožňuje pravidelný kontakt s maloletým, ktorú skutočnosť matka nerozporovala. Zo správy z poradensko-psychologického procesu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny J. zo dňa 09.02.2015

vyplýva, že maloletý sa na otca hnevá pre jeho odchod z domácnosti, subjektívne pociťuje nezáujem zo strany otca, jeho negatívny postoj je taktiež ovplyvnený aj nevhodným pôsobením zo strany matky, ktorá maloletému poskytuje informácie o otcovej priateľke, ukazuje maloletému jej fotky a podobne. Ironické komentáre zo strany matky na adresu otca vplývajú na toho času negatívny postoj maloletého k stretávaniu sa s otcom. Maloletý prežíva odchod otca zo spoločnej domácnosti veľmi citlivo, doposiaľ neprebehla adaptácia na novú životnú situáciu. Bolo konštatované, že dieťa je emocionálne zranené, veľmi citlivo vníma subjektívne pociťovaný nedostatok záujmu zo strany otca, verbálne prezentuje negatívny postoj k stretnutiam s otcom, vnútorne však túži po jeho láske a pozornosti. Táto potreba nie je uspokojená aj napriek stretnutiam s otcom. Maloletý potrebuje čas na adaptáciu. Taktiež potrebuje cítiť skutočný záujem otca v podobe pravidelných a zaujímavých strávených chvíľ s otcom, kedy bude naplno cítiť jeho lásku a pozornosť, čo sa doposiaľ realizovalo veľmi zriedka.

Matka v odvolaní, doplnenom do zápisnice pred súdom prvého stupňa uviedla, že maloletý nechce u otca prespávať. V súčasnosti styk maloletého s otcom funguje tak, že otec si maloletého vyzdvihne v sobotu ráno o 10:00 hod. a večer o 18:00 hod. ho privedie matke. Následne si maloletého zoberie v nedeľu o 10:00 hod. a styk trvá do 14:00 hod. Vzhľadom na takúto situáciu s prihliadnutím k tomu, že rodičia žijú neďaleko, odvolací súd považoval za súladné so záujmom maloletého zmeniť nariadené predbežné opatrenie a rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné poukázať na dočasnú úpravu styku otca s dieťaťom, ktorá zásadne bude trvať iba do skončenia konania vo veci samej, ktoré už v súčasnosti na súde prvého stupňa prebieha, v ktorom konaní môžu obaja rodičia prednášať svoje tvrdenia a navrhovať na preukázanie svojich tvrdení dôkazy. Dočasná ochrana rodičovských práv otca dieťaťa je nariadeným predbežným opatrením zabezpečená v dostatočnom rozsahu, aby otec svoje právo podieľať sa na jeho výchove mohol realizovať aj do rozhodnutia súdu vo veci samej. Nie je účelom predbežného opatrenia vyriešiť všetky sporné okolnosti danej veci, ani vykonávať dokazovanie, hodnotiť dôkazy a už vôbec nie bez vykonaného dokazovania hodnotiť pravdivosť, alebo dôvodnosť tvrdení účastníkov konania v ich písomných podaniach. Takýto postup súdu je možný len v konaní vo veci samej, kde súd bude vykonávať dokazovanie navrhnuté účastníkmi konania, prípadne i sám vykoná dôkazy podľa svojej úvahy, tieto vyhodnotí každý samostatne a všetky vo vzájomnej súvislosti a následne vo veci samej podľa zisteného skutkového stavu rozhodne. V konaní o nariadenie predbežného opatrenia poskytuje súd len predbežnú, dočasnú a nevyhnutnú ochranu ohrozeným právam účastníkov na základe osvedčených skutočností.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.